

Vastaus kirjalliseen kysymykseen paikallisten toimijoiden huomioimisesta Evon kansallispuistohankkeen suunnittelussa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hilikka Kempin /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 957/2020 vp:

Millä tavoin paikalliset toimijat huomioidaan Evon kansallispuistoa suunniteltaessa ja

miten Evon laadukas metsäalan koulutus, kannanhoidollisen metsästyksen jatkuminen ja luontomatkailualan toimintamahdollisuudet sekä monipuoliset retkeilymahdollisuudet turvataan kansallispuistoa kehitettäessä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomen lainsäädäntö ei tunne tiedekansallispuistokäsitettä. Toisaalta luonnonsuojelulaissa (1096/1996) on säädetty kansallispuiston perustamisedellytyksistä, jotka myös tiedekansallispuiston on täytettävä, jotta tiedekansallispuistonimike voitaisiin ottaa käyttöön. Tämän vuoksi ympäristöministeriö on 16.12.2020 antanut Helsingin yliopistolle yhtenä aloitteen allekirjoittajatahoista ja tiedekansallispuiston asiantuntijana toimeksiannon asettaa ja koota alueellinen työryhmä asiaa selvittämään. Työryhmän toimikausi on 18.1.2021-30.6.2021.

Paikallisten toimijoiden osallistumismahdollisuus on lähtökohtaisesti turvattu jo kyseisessä toimeksiannossa. Siinä edellytetään, että Helsingin yliopiston on työryhmää asettaessaan varmistettava, että siinä on edustettuna sellaisia paikallisia toimijoita ja tahoja, joita Evon alueelle ehdotettuna, niin sanotun tiedekansallispuiston perustaminen koskisi. Helsingin yliopiston tulee lisäksi huolehtia siitä, että ryhmän työhön osallistuu laaja-alaisesti eri yhteiskuntasektoreita edustavia tahoja. Alueellisen ryhmän työ ja sen toimeksiannon mukaiset ehdotukset toimivat aineistona kansallispuistoa koskevan hallituksen esityksen valmistelussa ympäristöministeriössä. Metsäopetuksen jatkuminen on turvattu rajaamalla Hämeen ammattikorkeakoulun tällä hetkellä käytössä oleva alue kansallispuistoselvityksen ulkopuolelle. Tällä selvityksen ulkopuolelle rajattavalla alueella sijaitsee myös niin sanottu nuorisoleirin alue. Kansallispuiston suunnittelulla ei siten myöskään sen toimintaan kajota millään tavoin.

Kansallispuiston perustaminen merkitsisi lähtökohtaisesti kannanhoidollisen metsästyksen loppumista sillä alueella, jolle kansallispuisto perustettaisiin. Hirven ajo metsästyksen yhteydessä olisi kuitenkin luonnonsuojelulain mukaisesti puistossakin sallittua. Sen ulkopuolella - mukaan lukien metsäopetukselle rajattavat alueet - ei puiston perustamisella olisi vaikutusta kannanhoidolliseen metsästykseseen. Asetettavan paikallisen työryhmän yhtenä keskeisenä tehtävänä onkin

ehdottaa kansallispuistolle rajausta, joka mahdollistaisi mm. hirvenkaadon kansallispuiston ulkopuolella. Käytännössä tämä mahdollistaisi myös muun kannanhoidollisen metsästyksen jatkumisen kyseisillä valtion mailla.

Nykyinen valtion retkeilyalue on Evon kansallispuistoselvityksen keskeistä aluetta. Maa- ja metsätalousministeriön teettämä Evon maankäytön ja matkailun yleissuunnitelma valmistui 18.12.2020. Siinä luontomatkailun toimintamahdollisuuksien lisääminen perustuu lisärakentamiseen alueella. Luontomatkailua ei Suomen kansallispuistoissa kehitetä matkailu- tai yöpymispalveluita puistoissa lisäämällä. Kansallispuisto (National park) on paitsi kansallisesti niin myös kansainvälisesti tunnettu ja luotettava matkailubrändi, jota luontomatkailuyrittäjät voivat käyttää hyväkseen niin toiminnassaan kuin markkinoinnissaan – toimivatpa yrittäjät sitten kansallispuistossa tai sen ulkopuolella. Kansallispuistoja kehitetään ja hoidetaan paikallista ja alueellista luontomatkailua tukevana, edistävänä ja kestäväenä voimavarana. Merkittävä osa sekä Teijon että Hossan kansallispuistoista on pääosin entistä valtion retkeilyaluetta. Kansallispuiston perustaminen on luonut kestävämmän pohjan alueella luontomatkailua harjoittaneille yrityksille sekä uskallusta uusille yrittäjille perustaa toimintansa kansallispuiston vetovoiman varaan. Esimerkiksi Hossan osalta luontoon.fi –palvelun kautta yhteistyötä tarjoavien yritysten määrä on kaksinkertaistunut. Majoituksen kysyntä on ennen koronapandemiaa ylittänyt tarjonnan, vaikka vuodepaikkojen määrä on kasvanut.

Aiemmin mainitun maa- ja metsätalousministeriön tilaaman selvityksen yhteydessä tehtyjen kävijäkyselyjen mukaan kävijät harrastavat Evon retkeilyalueella useimmiten kävelyä, retkeilyä ja luonnontarkkailua. Toisaalta suurimmiksi häiriötekijöiksi kävijät kokivat metsänhakkuut ja tienrakentamisen. Suomen kansallispuistoissa ei saa hakata metsiä ja siten myös metsäautoteiden ylläpito ei ole tarpeen siinä määrin kuin valtion retkeilyalueella. Näin mainittuja häiriöksi koettuja tekijöitä olisi ajan myötä mahdollisuus lieventää nykyisestään tai poistaa ne jopa kokonaan siltä alueelta, johon kansallispuisto päädyttäisiin perustamaan. Lisäksi Evolla harjoitettavat retkeilymuodot kartoitetaan alueellisessa työryhmässä sekä kuullaan työn kuluessa retkeilyjärjestöjä.

Helsingissä 14.1.2021

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen